

Espanya, pim, pam, pum

No sé si en som del tot conscients, encara, però estem vivint el final d'una època. És evident que ens haurem d'esperar a què el gremi historiogràfic, si se'm permet escombrar cap a casa, en tregui l'entrellat quan hi hagi prou perspectiva per fer-ho. Però, tanmateix, els símptomes són prou evidents i abans de veure-li el cul sabrem si és mascle o femella, sense risc d'equivocar-nos de gaire.

La idea d'Espanya ha fracassat i és insostenible. L'artefacte ja no s'aguanta i la darrera refundació, la postfranquista, fa aigües per tot arreu. Però fonamentalment, són tres els pets simultanis que estan esberlant els falsos consensos (poques redefinicions han estat exemptes del dring dels sabres) sobre els que s'ha erigit un estat que, de fet, mai s'ha paït a si mateix.

Pim. Un dels efectes més cridaners és l'esquerda, diguem-ne, nacional. La plurinacionalitat que blaslava, fotent-se'n, José Maria Aznar, ha estat sempre nebulosa i més mal digerida pel centre que escassa per a la perifèria. L'esgotament de les vies d'encaix amable que s'han proposat des d'un catalanisme intervencionista i que ha cregut més que ningú en aquest estat, han demostrat que el terreny havia estat sempre erm. Sembla (jo em resisteixo a abandonar les prevencions del tot) que fins i tot el catalanisme conservador ha acabat per caure del cavall... i mira que s'han aferrat a les regnes tant com han pogut per no caure'n mai. El Catalunya se va que ja han assumit a molts racons del poder mesetari certifica el fracàs nacional d'Espanya: ni l'unitarisme s'ha acabat d'imposar, ni ha acabat de deixar reeixir fórmules de convivència amb els pobles no castellans.

Pam. La crisi econòmica ha fet aflorar moltes de les misèries sistèmiques que la bonança, feta de maons, ens havia amagat momentàniament: la cosa, que no rutilava pas de debò, ha deixat al descobert un cercle viciós pel qual la majoria era distreta de la festa privada d'una minoria plena de cobdícia, una espècie l'habitat de la qual és, en un terme que oportunament recupera Josep Fontana, el del capitalisme realment existent. El triangle del poder financer, el sector de la construcció i cercles de decisió política a diferents/tots nivells (un triangle, que adaptat als paràmetres del seu temps, ja es va posar en pràctica durant el porciolisme, per exemple). Per més inri (però per refermar el caràcter classista i descarnat del tinglado), a l'embut de la no-alternativa se li afegeix l'assumpció oficial de culpes que tendeix a enfocar la fletxa cap avall i per això els drets socials reculen, s'acusa al personal d'haver estirat més el braç que la màniga i encara hi ha qui arriba a cercar bocns expiatoris en la nostra baula més feble per desprotegida i maltractada: la classe obrera immigrada de països d'allò que en dèiem el Tercer Món (el graner del neocolonialisme occidental, vaja). Hem arribat al paroxisme social de fer manifestacions per tal que la gent pugui tenir la garantia de tenir un sostre (<http://pahbarcelona.org/mani-16f/>).

Pum. No s'ha fet net del franquisme. No em cansaré mai de repetir-ho. La darrera refundació espanyola va ser viciada en origen: institucions sancionades per la mà sagnant del dictador, cossos repressius que només canviaven el color de l'uniforme, sense reparacions i amb moltes renúncies. I ara la degradació moral sura no per menys densa que el medi, sinó perquè quantitativament tendeix a l'infinit, perquè és el medi. De Bárcenas a Millet, del nus de la corbata (<http://www.youtube.com/watch?v=DFJ8CiYabMQ>) al confetti.

I nosaltres què hi hem de fer? Doncs aprofitar aquesta crisi, aquest pim, pam pum espanyol per barrar el pas a regeneracionismes lampedusians i criptofranquistes. Fer pagar els patiments als responsables i, tot recordant que no som millors (<http://www.tribuna.cat/opinio/no-som-millors-08-02-2013.html>), construir el món lliure que volem sobre allò après dels nostres errors i derrotes... i fins a la victòria final.